

ใบความรู้เรื่อง ฉันทวิธีเขียนพยางค์เรื่องคำพ้องรูป
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำพ้อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่น ๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไรแล้วจึงอ่านให้ถูก

ตัวอย่าง ใน**เพลง**นี้ฉันว่าควรจะ**เพลง** ๆ เรื่องการทะเลาะกันได้แล้ว

- ☛ **เพลง** (เพ-ลา) คำแรกเป็นคำนาม หมายถึง กาล , คราว
- ☛ **เพลง** (เพลา) คำที่สองเป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง เบาลง

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
ครุ	ครุ	ภาชนะสานชนิดหนึ่ง
	คะ-รุ	ครุ, หนึ่ง
ปรามาส	ปรา-มาด	ดูถูก
	ปะ-รา-มาด	การจับต้อง การลูบคลำ
พยาธิ	พะ-ยา-ธิ	ความเจ็บไข้
	พะ-ยาต	ชื่อสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังชนิดหนึ่ง
เพลง	เพลา	แกน, ดุมล้อ, เบาลง
	เพ-ลา	เวลา
สระ	สระ	แอ่งน้ำขนาดใหญ่, ชำระล้าง
	สระ-หระ	อักษรแทนเสียงสระ

ใบความรู้เรื่อง ฉันทวิธีผู้เชี่ยวชาญเรื่องคำพ้องเสียง
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำพ้อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่รูปต่างกัน ความหมายต่างกัน

ตัวอย่าง เขาเอาน้ำที่ใช้ล้างรถไปรดน้ำต้นไม้

- ☛ รถ คำแรกเป็นคำนาม หมายถึง ยานพาหนะ
- ☛ รด คำที่สองเป็นคำกริยา หมายถึง เท ราด หรือรดน้ำ

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
กัน	กัน	กีดขวางไว้ไม่ให้เข้ามาหรือออกไป
กัลป์		ระยะหนึ่งในช่วงเวลาอันยาวนาน
करण		หู
ครรรภ์	คั้น	ท้อง เช่น หญิงมีครรภ์
คันธ์		กลิ่นหอม
พรรณ	พัน	สีของผิว ชนิด
พันธุ์		พวกพ้อง พี่น้อง วงศ์วาน เหล่ากอ
จันทร	จัน	ดวงเดือน
จันท์		ชื่อพรรณไม้ ใช้ทำยาและปรุงเครื่องหอม
ฆ่า	ค่า	ทำให้สิ้นไป
ค่า		ราคา
ข้า		ฉัน

ใบความรู้เรื่อง ฉันทาคือผู้เชี่ยวชาญเรื่องคำพ้องทั้งรูปและเสียง
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำพ้อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำพ้องทั้งรูปและเสียง คือ คำที่มีรูปเหมือนกัน อ่านออกเสียงอย่างเดียวกัน แต่มีความหมายหลายอย่างขึ้นอยู่กับบริบทในประโยค

ตัวอย่าง	ตา เตือนฉันว่าไม่ควร เอา มือ ขี้ตา จะทำให้เป็นโร คตา แดง		
ตา	คำแรกเป็นคำนาม	หมายถึง	ญาติผู้ใหญ่
ตา	คำที่สองเป็นคำนาม	หมายถึง	อวัยวะที่ใช้ในการดู
ตา	คำที่สาม	หมายถึง	โรคชนิดหนึ่ง

คำ	อ่านว่า	ความหมาย
ฉันท	ฉันท	คำที่ใช้แทนผู้พูด
ฉันท		กิน ใช้กับภิกษุสามเณร
ฉันท		เช่น, อย่าง
มัน	มัน	ชื่อเรียกไม้เถาหรือไม้ต้นที่ใช้หัวเป็นอาหารได้
มัน		เนื้อเยื่อเกี่ยวพันชนิดหนึ่งในคน สัตว์มีลักษณะนุ่มๆ หย่น ๆ มีไขมันอยู่ในตัว
มัน		คำที่เราใช้แทนผู้ที่เราพูดถึง
กา	กา	ชื่อนกตัวดำ ร้องกา ๆ
กา		ภาชนะสำหรับใส่น้ำหรือต้มน้ำมีพวยและหูสำหรับหิ้วหรือจับ
กา		ทำเครื่องหมายเป็นรูปกากบาท
เขา	เขา	เนินที่นูนสูงจนเป็นจอมเด่น
เขา		สิ่งที่งอกออกมาจากหัวสัตว์บางพวก มีลักษณะแข็ง
เขา		ชื่อนกชนิดหนึ่ง
เขา		คำที่ใช้แทนผู้ที่เราพูดถึง

ใบความรู้เรื่อง ฉันทคือผู้เชี่ยวชาญเรื่องคำพ้องความหมาย
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คำพ้อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำพ้องความหมาย คือ คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่เขียนและออกเสียงไม่เหมือนกัน หรือเรียกว่า “คำพ้องความ” “คำไวพจน์” “การหลាកคำ” มักใช้ในการแต่งคำประพันธ์ ซึ่งการรู้จักคำและความหมายของคำจำนวนมาก นับเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการที่ทำให้คำประพันธ์ให้ความหมายลึกซึ้งและเกิดความไพเราะงดงามทางภาษา

คำ	คำไวพจน์
ใจ	กมล , มโน , ดวงหทัย , ดวงแด , ฤทัย , ฤดี , หฤทัย , ทรวง ,
ผู้หญิง	นางเยาว์ , พนิดา , นุช , นารี , บังอร , สมร , นงคราญ , สตรี , สุดา , ดรुณี
ท้องฟ้า	คนานต์ , เวหา , เวหาส , อัมพร , นภาลัย , โภยม , นภา , ทิฆัมพร , คัคณางค์ , คัคณานต์
ดอกไม้	กุสุมาลย์ , ผกา , บุชบา , บุปผา , มาลัย , สุมาลี , บุปชาติ , บุหงา , โกสุม , มาลี
น้ำ	กระแสนินธุ์ , คงคา , ชลธิ , ชลธาร , ธารา , ชลสินธุ์ , อุทก , วาริน , วารี , อาโป
ตาย	สิ้นชีพ , เสีย , อาสัญ , มรณะ , วายปราณ , ถึงแก่กรรม , สิ้นชีพิตักษัย , สวรรคต , ดับจิต , บรรลัย